

Kommunledningsförvaltningen
Camilla Wester
0171-62 54 42
camilla.wester@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Granskning av avfallsplan 2020-2030 för VafabMiljö Kommunalförbund

Förslag till beslut

Förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar Kommunledningsförvaltningens förslag till granskningsyttrande, daterat 2020-01-28, och överlämnar det till kommunalförbundet VafabMiljö.

Beskrivning av ärendet

Enligt 15 kapitlet 41 paragrafen Miljöbalken ska kommunen ha en aktuell renhållningsordning antagen av kommunfullmäktige. En renhållningsordning består av avfallsplan och föreskrifter. Avfallsplanen ska bland annat innehålla uppgifter om kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet. I Enköpings kommun är det kommunalförbundet VafabMiljö som ansvarar för att ta fram avfallsplan och föreskrifter men det är kommunfullmäktige som beslutar om renhållningsordningen.

VafabMiljö är ett kommunalförbund bildat av kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun. VafabMiljö kommunalförbund har tagit över ansvaret för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering och de uppgifter rörande insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger kommunerna enligt 15 kapitlet miljöbalken från medlemskommunerna.

Kommunledningsförvaltningens granskningsyttrande

Enköping tycker att det är positivt att kommunalförbundet tagit fram ett förslag till avfallsplan som ska gälla för alla medlemskommuner. Att planen byggs upp kring avfallstrappan är positivt och Enköpings kommun ställer sig bakom ansatsen att arbeta aktivt med avfallstrappan och minska avfallet så tidigt som möjligt.

Avfallsplanens målsättningar är väldigt ambitiösa och planen innehåller ett stort antal mål (totalt 110 mål och delmål). Av dessa är kommunerna direktberörda av 10 mål och 11 delmål, då är inte nedskräpningsmål med delmål medräknade, sedan tillkommer 26 aktiviteter som kommunen ska vara delaktig i på ett eller

annat sätt. Enköpings kommun anser att det inte är hanterbart att ha så många mål, då kommunen har en mängd mål inom olika områden som ska planeras, genomföras och följas upp. Inget annat övergripande målområde har lika många mål som avfall. Målen måste dessutom vara uppföljningsbara genom realistiska arbetsinsatser för alla inblandade parter.

Enköpings kommun ser även svårigheter med att synka avfallsplanens mål med den kommunala målstyrningen på ett tydligt sätt utifrån dess nuvarande omfattning.

Mål 1.3 Matsvinnet i kommunala verksamheter ska minska med 50 % till 2030 jämför med 2021.

Då Enköpings kommun jobbat med att minska matsvinnet i flera år kan procentsatsen i målet vara svår att nå. Av detta skäl vore det välkommet med en skrivning i avfallsplanen som tydliggör att kommunerna har olika utgångslägen och att måluppfyllelsen kan vara svår nå.

Mål 3.5 Hantering av massor sker samordnat och med ett effektivt resursutnyttjande senast 2023.

Här behöver det förtydligas att det inte är meningen att alla användbara massor ska köras till VafabMiljö anläggningar utan att massorna lika väl kan tas omhand i den egna kommunen, men att de även kan nyttjas kommungränsöverskridande. Som det nu är formulerat är det lätt att dra den slutsatsen att kommunerna måste lämna över sina massor till VafabMiljö.

Bilaga 5 Avfallsplan Ansvar och kostnader

Enligt bilagan förväntas kommunen bemanna cirka 10-12 projekt och nätverk inom olika områden. Det kommer vara svårt för kommunen att delta i alla projekt och nätverk.

Det skulle vara bra om mål och aktiviteter låg för sig. Det blir lättare att överblicka. Avfallsplanen sträcker sig över en lång period 2020-2030, där mycket kan hända som gör att aktiviteter behöver ändras, tas bort eller läggas till för att kunna uppnå målen, då revidering av planen sker med flera års mellan rum (2023 och 2026) För att kunna göra detta utan att behöva revidera själva måldokumentet föreslås att aktiviteter och handlingsplan läggs i en bilaga istället för i dokumentet.

Förvaltningens sammantagna bedömning är att det är för många mål, delmål och aktiviteter, Enköpings kommun kommer inte kunna prioritera alla. Inte heller kommer kommunen mäktas med att delta i alla projekt och nätverk som avfallsplanen föreslår.

Christin Tjärnheden
Tf Kommundirektör
Enköpings kommun

Camilla Wester
Miljöstrateg
Enköpings kommun

Kopia till:

- Kommunalförbundet VafabMiljö